

Retrospectivă caleidoscopică

În primăvara acestui an, la Editura Vicovia a apărut cartea **Relief armonic. Sub semnul lui Mihail Jora. Pagini monografice la 60 de ani de existență a Filarmonicii băcăuane**, de Ozana Kalmuski Zarea. Parcurgând-o pe nerăsuflăte, am avut senzația unei perpetue transpuneri în timp și spațiu, în decursul celor 62 de ani de la înființarea filarmonicii băcăuane, sub auspiciul uneia dintre cele mai proeminente personalități din cultura muzicală românească. Folosind parcă tehnica vitraliului, autoarea plămăiește o imagine completă prin asamblarea unor piese de rezistență, ce conturează o perspectivă exhaustivă a dimensiunii cultural-artistice a Filarmonicii „Mihail Jora”. Păstrându-ne în permanență conștiința trează printr-o abordare simultană pe mai multe planuri, Ozana Kalmuski Zarea trasează un fir roșu în existența și evoluția acestei prestigioase instituții, devenită un adevărat simbol al culturii muzicale băcăuane, la nivel național și internațional.

După un scurt preambul în care ni se dezvăluie contextul apariției cărții, precum și argumentarea sintagmei „Relief armonic” din titlu, cititorul este introdus în ambianța cotidiană a Filarmonicii „Mihail Jora”. Aici normalitatea constă în numeroasele concerte locale, dar și turnee internaționale, în buna desfășurare a activității formațiilor filarmonicii apărute în decursul anilor (Duo „Capriccio”, Trio „Ateneu”, Cvartetul „Fagottissimo”, Cvartetul „Consonanțe” și celebrul *Trio Syrinx*) și, în paralel, în organizarea și realizarea celor două festivaluri, deja tradiționale: „Zilele muzicii contemporane” și „Enescu - Orfeul moldav”.

După cum era și firesc, au-

toarea „dă Cezarului ce-i al Cezarului”, oferindu-i pagini alese „patronului spiritual” al Filarmonicii. Personalitate cu multiple valențe (compozitor, dirijor, profesor, critic muzical ș.a.), Mihail Jora a fost și va rămâne un adevărat model inspirațional, atât grație profesionalismului și pasiunii de a se dăruie muzicii, cât și prin nivelul de moralitate și verticalitate umană. Acestea și multe alte aspecte sunt dezvăluite în carte prin evocările colegilor, prietenilor și discipolilor ilustrului muzician, care a rămas în memoria colectivă ca „un om cu o atitudine morală și cetățenească exemplară, model de cinste, corectitudine, generozitate, vrednicie și totală abnegație pentru înflorirea culturii românești” (Ion Dumitrescu).

Aproape pe nesimțite, Ozana Kalmuski Zarea reorientează sensul discursului de la personalitatea lui Mihail Jora spre legătura personalităților muzicale cu Filarmonica din Bacău, rememorând cele mai semnificative concerte ale interpreților prezenți de-a lungul timpului în cadrul acestei instituții. Astfel, dirijori precum Ludovic Bács, Petre Sbârcea, Ovidiu Bălan, Gheorghe Costin, Valentin Doni, Ilarion Ionescu-Galați, Alexandru Ganea, Dumitru Goia, Andrea Ba-rizza, Tiberiu Soare ș.a., interpreți precum Valentin Gheorghiu, Ilinca Dumitrescu, Răzvan Suma, Mirela Zafiri, Andreas Henkel și mulți alții sunt prezenți în carte prin aducerile-aminte ale concertelor susținute aici, prin succintele prezentări biografice, prin afișele Filarmonicii din Bacău etc.

Un loc aparte în aceste pa-

gini monografice i-a fost acordat maestrului Ovidiu Bălan, care începând cu anul 1969 „și-a împletit destinul cu cel al Filarmonicii «Mihail Jora», ca director și dirijor”.

În încheiere, autoarea vine cu o idee originală de a aduce câteva „voci din public” ce și-au exprimat părerea privitor la activitatea Filarmonicii din Bacău. În fond și la urma urmei, longevitatea și evoluția acesteia este în strânsă legătură cu prezența unui public fidel, dornic de muzică bună, care nu se aventurează în a face aprecieri gratuite.

Toate aceste informații sunt redade într-un limbaj accesibil, ce merge direct la inima cititorului, mesajul fiind potențat și de aspectul atractiv al cărții. Imaginile viu colorate, afișele, pozele diferitelor personalități reflectă viața acestui „organism muzical”. Atmosfera aproape intimă pe care o simți în timpul lecturii se datorează poate și faptului că autoarea relatează toate aceste lucruri din interior, în calitate de critic muzical, pianist și director adjunct artistic al Filarmonicii „Mihail Jora” din Bacău.

O carte care, deși de dimensiuni mici, are un caracter enciclopedic din punct de vedere al mesajului. Iar dacă doamna Ozana Kalmuski Zarea și-a exprimat regretul că nici până în ziua de azi Filarmonica din Bacău nu are o placă de comemorare sau bustul lui Mihail Jora, pot afirma cu certitudine că aceste pagini monografice reprezintă mult mai mult în sensul omagierii „patronului spiritual” și a instituției la care face referire.

Aliona PACIURCĂ

Vă semnalăm primirea spre lectură a următoarelor volume:

- Michel Cassir - **Manifeste oblique ne danser que l'inconnu** (L'Harmattan, Paris, 2018);
- Gheorghe Izbășescu - **Râsul galben din adânc** (Editura Junimea, Iași, 2018);
- Ioan Gh. Tofan - **Pe malul de lut al fluviului (Călătorii paralele II)**, Editura Eikon, București, 2018;
- Nicolai Tăicuțu - **Ploaie cu soare** (Editura

Editgraph, Buzău, 2018);

• Grigore Codrescu - **Charles Baudelaire după 150 de ani** (Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2018);

• Dan Petrușcă - **Oarecum anacronic** (Editura Limes, Florești, 2018);

• Iustin Moraru - **Ferestre între lumi** (Editura eLiteratura, București, 2018);

• Nicole Dabija - **Contra amneziei** (Editura Papyrus Media, Roman, 2018);

• Petruș Andrei - **Focul și cenușa: aforisme** (Editura Sfera, Bârlad, 2018).